

Driehoek: Rotem-Grevenbicht-Boyen

Door Leo Koster

In deze voor mij toch onbekende omgeving van het RivierPark Maasvallei moet ik ongeveer 4 km wandelen. Op zaterdag 09-03-2024 rij ik tijdig weg, via Maaseik en na 36 km parkeer ik mijn auto rond 10.00 uur bij de winterdijk nabij Oud-Rotem. Rechts langs het fietspad op de Maasdijk staat een vlaggenmast met een rafelige Belgische vlag, op een ernaast staande Maaskei staat dat hier bunker A23 heeft gestaan. Op 10-05-1940 werd deze degelijk gebouwde bunker door Duitsers ingesloten, diverse soldaten konden zich in veiligheid brengen, echter Lucien, George Vandebroek, enig kind en 20 jaar oud, van het 1^e Jagers te Paard werd dodelijk getroffen door mitrailleurvuur. Via een betonnen pad met daarop in het wit “*Kunst aan de Maas*”, wandel ik enigszins naar beneden richting voetveer ’t Veerke. Links een hoge peilschaal met daarop veel getallen in meters en de afkorting T.A.W. Deze afkorting staat voor Tweede Algemene Waterpassing, dit is de referentiehoogte waartegenover hoogtemetingen in België worden uitgedrukt.

Links tussen de vegetatie de gele bloempjes van het Klein hoefblad. Langs dit pad liggen diverse grote Maaskeien. Hier heeft een zeer grote ontgrinding plaatsgevonden, het waterrijke gebied met lange smalle stukken doodlopende- en stenige grond en enkele eilandjes is na de oplevering overgebleven; het heet hier Bichterweerd. Rechts een verlaagd stuk ruig- en nat grasland, hierop 86 brandganzen, twee bergeenden en een eenzame grote zilverreiger.

Links ligt een amandelvormig eiland, deze vorm deed kunstenaar Michèle Matyn aan een vulva denken. Op dit eilandje plaatste ze 6 groenrode sculpturen in de vorm van watermeloenen die gelijkenissen vertonen met de vrouwelijke genitaliën. Vulva Island symboliseert vruchtbaarheid op een onbewoond eiland. Meloenen groeien snel, het sappige rode vruchtvlees zit bomvol water. Dit opmerkelijke kunstproject kun je met opvallend “aangeklede” verrekijkers dichterbij halen.

Het peil van de hier stromende Maas heeft, gelet op aangespoeld materiaal, veel hoger gestaan. ’t Veerke heeft geen dienst, aan de andere kant van de snelstromende Maas ligt Grevenbicht. Voor de Grensmaas ga ik rechts. De regenrivier Maas is 925 km lang; 492 km door Frankrijk, 194 km door België en 239 km door Nederland en heeft een verval van 409 meter. Vanaf Borgharen tot Stevensweert wordt deze rivier ook grind- of grensrivier genoemd. Dit deel vormt ter plaatse de grens tussen Nederland en België en is uniek voor Nederland vanwege de grindbodem, de hoge

stroomsnelheid en het ontbreken van scheepvaart. Schuin aflopende paaltjes met daarop een staande Belgische leeuw en een Nederlandse vlag markeren om de honderd meter de Grensmaas. Een artikel uit het Maastrichtse tractaat d.d. 08-08-1843. **ARTIKEL 39.** *Grens tussen de gemeenten Stokkem (België) en Grevenbicht (Nederland). De grens, die nog steeds de thalweg van de Maas volgt, maakt een bocht naar het westen.*

Dan een andere naar het noorden en komt tegenover het op de linker oever gelegen raakpunt van de gemeenten Stokkem en Dilsen. Bij deze plaats is ook een veerpont voor voetgangers; een grenspaal zal de aanlegplaatsen op de rechter oever, en een andere op de linker oever aangeven. (No.119).

Dit houdt in dat het voetveer in eerste instantie niet bij Grevenbicht heeft gelegen. Aan de overkant van de Maas staat de gietijzeren grenspaal 119. Omdat in de Maas geen grenspalen geplaatst kunnen worden, worden er twee grenspalen met hetzelfde nummer aan weerszijden van de Maas geplaatst.

Langs de grens met België in onze provincie (138 km) staan 191 grenspalen. Ze hebben een totale lengte van 2,47 meter, het achtkantige onderstuk is 1 meter lang, het gewicht bedraagt ca 372 kg, de knop (de vlam), een gestileerde dennenappel, meet 17 cm. Op de paal zijn de wapens van België en Nederland aangebracht, meestal het jaartal 1843 en een uniek nummer. Het wapen hoort aan de zijde te staan van het eigen land. De klimmende en gekroonde Hollandse leeuw uit het Huis van Nassau heeft in de rechter voorklauw een opgestoken zwaard (Rijkszwaard is een symbool van de macht van de Koning) en in de linker voorklauw een bundel van 7 omhoog gerichte pijlen. De vreedzame Belgische leeuw was oorspronkelijk de leeuw van het hertogdom Brabant.

Een losse stengel met lege bolsters van de doornappel ligt onder prikkeldraad. Ik hoor en zie veldleeuweriken en graspiepers. Ik verlaat de Grensmaas en wandel de winterdijk op. Ik wandel naar de complete grenspaal 119. Via een voet- en rijwielpad wandel ik naar Boyen. Op het water veel kolganzen, enkele Canadese ganzen en veel kokmeeuwen. Tegen een muur is een plaatje aangebracht; *“Hoogwater, 16 juli 2021”*. Ik wandel even door tot enkele huizen. Een oude groenkleurige waterpomp staat tegen een huis, tegen dit huis de mededeling; *“Beste inbreker, ik ben op vakantie, helaas valt er niets meer te halen, de belasting was je voor”*. Aan de onderzijde van dit huis staan de waterstanden uit 1926 en van 23 december 1880. Boyen, in het dialect Boeje, hoorde bij Grevenbicht, destijds lag ze op de rechter Maasoever. In 1643 was er een grote overstroming waarbij de Maas haar loop naar het oosten verlegde en Boyen werd van de rechter Maasoever afgesneden. In 1751, door een Maasverlegging, werd ze gescheiden van Grevenbicht en in 1814 werd ze bij Stokkem gevoegd.

Via het fietspad wandel ik verder, ik kom bij een afwateringsslootje: Vrietselbeek. Hier ga ik links, de Vissersstraat. Boven Canadese populieren zweeft een buizerd en vliegen diverse kramsvogels. De sleedoorn toont haar witte bloemen, rechts een plas, Schaapskuil geheten. Bloeiende narcissen en een volop in bloei staande forsythia, ook wel Chinees klokje genoemd. Ik hoor de tiftjaf. Op de Schaapskuil onder meer futen, kuifeenden, krakeenden, meerkoeten. Langs de rand van deze plas heel veel gevelde bomen en verse knaagsporen van de bever. Vanuit de terrasrand zijn duidelijke beverwissels zichtbaar. Hier heeft de Oude Maas gestroomd, langs Stokkem en Oud Dilsen en achter Boyen langs.

Ik wandel het rechts gelegen stijgende grindpad in. Hier ligt een duidelijke terrasrand, ik denk dat hiertegen ooit eens Maaswater geklotst heeft. Een landbouwer op een tractor brengt drijfmest onder de grond, kokmeeuwen en blauwe reigers weten dan dat daar wat te eten valt. De grote

lijster laat zijn prachtige zang horen, ik hoor de “lach” van de groene specht. In een klein boscomplex groeit de gevlekte aronskelk, de bladeren zijn echter ongevekt. Op de betonnen winterdijk de mededeling; “Hoffelijk rijden = Veilig rijden” en het getal 30. Ik struin nog wat door het gebied onderlangs de winterdijk. Een haas gaat er snel vandoor. Twintig watersnippen moeten door mijn verstoring een andere plek opzoeken. Dan boven mij, geluidloos, 14 kraanvogels, in een ongelijke v-vorm. De baggerwerkzaamheden zijn hier nog lang niet voorbij gelet op de grote baggerschepen die ik in de omgeving van de Elerweert zie.